

Skólanámskrá 2019 – 2020

II. hluti Nám og kennsla 9. bekkur

Umsjónarkennari

Heiða Björg Árnadóttir

Kristín Póra Möller

Hópur

A

B

Efnisyfirlit

BAKGRUNNSUPPLÝSINGAR	4
LYKILHÆFNI Í 9. BEKK	4
ÍSLENSKA	5
Talað mál og framsögn	5
Lestur og bókmenntir	5
Ritun	6
Málfræði	6
STÆRÐFRÆÐI	7
Að geta spurt og svarað með stærðfræði:	7
Að kunna að fara með tungumál og verkfæri stærðfræði:	8
Vinnubrögð og beiting stærðfræði:.....	8
Tölur og reikningur:	8
Algebra:	9
Rúmfræði og mælingar:.....	9
Tölfræði og líkindi:.....	9
ERLEND TUNGUMÁL	10
Enska.....	10
Danska	13
SAMFÉLAGSGREINAR	15
Reynsluheimur.....	15
Hugarheimur	16
Félagsheimur	16
NÁTTÚRUGREINAR	17
Geta til aðgerða	17
Geta til aðgerða.....	17
Gildi og hlutverk vísinda og tækni	17
Vinnubrögð og færni	17
Ábyrgð á umhverfinu.....	18
Að búa á jörðinni	18
Lífsskilyrði manna	18
Náttúra Íslands	18
Heilbrigði umhverfisins.....	18

Samspil vísinda, tækni og þróunar í samfélaginu	18
SKÓLAÍÞRÓTTIR	19
Íþróttir	19
Sund	21
VINNUSTUNDIR	22
NÁMSMAT Í 9. BEKK	22

Bakgrunnsupplýsingar

Í 9. bekk eru 50 nemendur, 22 drengir og 28 stúlkur. Alls fá nemendur 31 kennslustund á viku í kjarnagreinum og velja síðan a.m.k. sex stundir í valgreinum. Umsjónarkennarar í 9. bekk eru Heiða Björg Árnadóttir og Kristín Þóra Möller.

Aðrir kennarar eru:

- Rannveig K. Richter Randversdóttir, Heiða Árnadóttir og Elva Björk Elvarsdóttir, stærðfræði
- Bryndís Garðarsdóttir, Kristín Þóra Möller og Þorbjörg Guðmundsdóttir, íslenska
- Þórunn Kristjánsdóttir, samfélagsfræði
- Aðalheiður Hanna Björnsdóttir, náttúrufræði
- Fannar Sigurpálsson og Kristín Þóra Möller, enska
- Dóra Hanna Sigmarsdóttir, danska
- Jóhanna Ingvarsdóttir og Freyr Brynjarsson, sund
- Jón Ásgeir Þorvaldsson og Freyr Brynjarsson, íþróttir

Lykilhæfni í 9. bekk

Lykilhæfni er sú hæfni sem snýr að nemandanum sjálfum og er ætlað að stuðla að alhliða þroska hans.

Lykilhæfnin skiptist í fimm þætti sem lagðir eru til í Aðalnámskrá. Allir þættirnir fimm eru jafn mikilvægir en farið er misjafnlega djúpt í þá eftir aldri nemenda.

- 1. Tjáning og miðlun.** Hlustar á aðra. Tjáir skoðanir sínar skilmerkilega. Færir rök fyrir máli sínu.
- 2. Skapandi og gagnrýnin hugsun.** Sýnir frumkvæði. Beitir gagnrýnni hugsun við vinnu og lausn verkefna. Er skapandi við vinnu og lausn verkefna.
- 3. Sjálfstæði og samvinna.** Leitar sjálfstæðra lausna í vinnu sinni. Sýnir kurteisi og jákvæðni í samskiptum. Leggur sitt af mörkum í samstarfi. Fylgir fyrirmælum.
- 4. Nýting miðla og upplýsinga.** Nýtir mismunandi miðla til upplýsingaöflunar. Vinnur vel og á gagnrýnninn hátt úr upplýsingum og miðlar þeim.
- 5. Ábyrgð og mat á eigin námi.** Setur sér markmið í námi. Metur stöðu sína raunhæft í námi. Nýtir tíma sinn vel.

Íslenska

Kennari

Bryndís Guðmundsdóttir, Kristín Þóra Möller og Þorbjörg Guðmundsdóttir.

Kennslustundafjöldi á viku

Sex kennslustundir á viku.

Markmið

Í aðalnámskrá grunnskóla frá árinu 2013 eru hæfniviðmið fyrir íslensku sett upp í þremur stigum sem miðast við lok 4. bekkjar, 7. bekkjar og við lok grunnskólagöngu í 10. bekk. Hæfniviðmiðin skiptast í sjö þætti; hlustun, lesskilning, samskipti, frásögn, ritun, menningarlausni og námshæfni. Við lok 9. bekkjar eiga nemendur að hafa tileinkað sér hæfni sem samsvarar eftirfarandi hæfniviðmiðum sem miðað er við að nemendur hafi náð við lok 10. bekkjar.

Hæfniviðmið:

Talað mál og framsögn

Að því skal stefnt að nemendur geti:

- gert sér grein fyrir eðli góðrar framsagnar og framburðar og nýtt leiðbeiningar um framsögn, svo sem um áherslu, tónfall, hrynjandi og fas og lagað það að viðtakanda og samskiptamiðli á fjölbreyttan hátt, m.a. með leikrænni tjáningu
- nýtt aðferðir sem hann hefur lært til að taka virkan þátt í samvinnu, samræðum og rökræðum, tjáð skoðanir sínar með ýmsum hætti, rökstutt þær og valið þeim miðil sem hentar
- nýtt sér fjölmiðla, svo sem útvarp, sjónvarp, kvikmyndir og rafrænt efni, og tekið afstöðu til þess sem þar er birt

Lestur og bókmenntir

Að því skal stefnt að nemendur geti:

- gert sér grein fyrir eðli og einkennum margvíslegra textategunda og gert öðrum grein fyrir því,
- lesið, túlkað, metið og fjallað um fjölbreyttar íslenskar og erlendar bókmenntir og gert sér grein fyrir gildi bókmennta,
- beitt nokkrum grunnhugtökum í bókmenntafræði, svo sem minni, fléttu, sjónarhorni og sögusviði og kannast við myndmál, algengustu tákn og stílbrögð,
- notað algeng hugtök í bragfræði í umfjöllun um bundið mál og óbundið, lesið og túlkað ljóð af ýmsum toga og frá ýmsum tímum,

Ritun

Að því skal stefnt að nemendur geti:

- skrifað skýrt og greinilega og beitt ritvinnslu af öryggi, notað orðabækur og önnur hjálpargögn, gengið frá texta, vísað til heimilda og skráð þær,
- tjáð hugmyndir sínar og skoðanir og fært rök fyrir þeim í rituðu máli, samið texta frá eigin brjósti og er óhræddur við að beita ríkulegu tungutaki í skapandi ritun,
- valið og skrifað mismunandi textagerðir sem hæfa viðkomandi verki og beitt mismunandi orðaforða og málsniði við hæfi,

Málfræði

Að því skal stefnt að nemendur geti:

- valið orð í tali og ritun í samræmi við málsnið, gert sér grein fyrir mikilvægi þess að rækta orðaforðann og nýtt reglur um orðmyndun og einingar orða við ritun,
- áttað sig á beygingarlegum og merkingarlegum einkennum orðflokka og gert sér grein fyrir hlutverki þeirra í eigin texta og annarra,
- notað fleyg orð, algeng orðtök, málshætti og föst orðasambönd til að auðga mál sitt og gerir sér grein fyrir þýðingu lestrar, ekki síst bókmennta, í þessu skyni,
- gert sér grein fyrir mismunandi málnotkun og málsniði eftir efni og tilefni. Áttar sig á staðbundnum, starfstengdum og aldurstengdum tilbrigðum í orðaforða og málnotkun og þekkir til helstu framburðarmállýskna.

Kennslufni/kennslugögn

- Neistar: Texta- og verkefnabók í íslensku, Málið í mark (spjaldtölvuútgáfa) og ýmis verkefni frá kennara.
- Gunnlaugs saga ormstungu og verkefni af námsvef (lesskilningur og ritunarverkefni)
- Mýrin (lesskilningur og umræður)
- Málfinnur, Skriffinnur og Kennslubók í stafsetningu.

Kennsluhættir

Áhersla er lögð á fjölbreytta kennsluhætti þar sem stuðst er við ólíka texta. Nemendur vinna ýmist einir, í hópavinnu eða hringekju. Nemendur vinna verkefni úr námsefninu á tölvutæku formi (spjaldtölvum) þar sem við á. Nemendur þjálfast í sjálfstæðum vinnubrögðum og að koma vinnu sinni á framfæri í orði og riti. Kennt verður samkvæmt menntastefnu aðalnámskrár þar sem fimm áður nefnd hæfniviðmið íslenskunnar eru samþætt. Leitast verður við að höfða til færniþátta nemenda til að laða fram það besta hjá hverjum og einum.

Námsmat

Námsmat er fjölbreytt og vinna nemendur ýmis verkefni. Nemendur taka reglulega próf í málfræði og stafsetningu og skila a.m.k. einni stórrí ritgerð út frá bókmenntum. Heimavinna er

sett fyrir eftir þörfum en heimalestur fimm sinnum í viku er skylda. Hver og einn þarf að bera ábyrgð á sínu námi með hvatningu kennara og annarra. Leshraði er kannaður tvisvar á önn.

Eftirfarandi eru viðmið í raddlestri við lok 9. bekkjar:

9. bekkur	90% viðmið	50% viðmið	25% viðmið
	140 orð á mínútu	180 orð á mínútu	210 orð á mínútu

Stærðfræði

Kennarar

Elva Björk Elvarsdóttir, Heiða Björg Árnadóttir, Íris Lind Björnsdóttir og Rannveig K. Richter
Randversdóttir

Kennslustundafjöldi á viku

6 kennslustundir á viku.

Markmið

Í stærðfræðinámi í Akurskóla eiga nemendur að fá tækifæri til að þroskast og dafna sem hugsandi einstaklingar og öðlast hæfni til þess að nota stærðfræði sem verkfæri í fjölbreyttum tilgangi bæði í námi sem og í sínu daglega lífi. Með fagmennsku, gleði og jákvæðni er stefnt að öflugri stærðfræðikennslu við góðar aðstæður.

Stuðst verður við markmið stærðfræðikennslu úr Aðalnámskrá grunnskóla í stærðfræði 2013 þar sem fram kemur að nemendur þurfi að þróa með sér hæfni til að setja fram og leysa viðfangsefni, ígrunda ólíkar aðferðir og líkön sem nýtast við lausnir þeirra og leggja mat á niðurstöður. Lögð er áhersla á að hæfni í stærðfræði felist í að hafa ljósan skilning á stærðfræði, geta spurt og svarað með aðstoð stærðfræðinnar og notað tungumál og verkfæri hennar. Hæfniviðmið í stærðfræði eru sett fram í sjö flokkum: 1) að geta spurt og svarað með stærðfræði, 2) að kunna að fara með tungumál og verkfæri stærðfræðinnar, 3) vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar, 4) tölur og reikningur, 5) algebra, 6) rúmfræði og mælingar og 7) tölfræði og líkindi. Í fyrstu þremur flokkunum eru atriði sem eru stöðugt í þjálfun. Í síðustu fjórum flokkunum eru atriði sem eru metin til framvindu. Áhersla verður lögð á að stærðfræðinámi sé samfelld heild þar sem tengsl eru milli viðmiða og eðlilegur stígandi sé í náminu.

Hæfniviðmið

Að geta spurt og svarað með stærðfræði:

Að nemendur geti:

- Greint á milli skilgreininga og setninga, milli einstakra tilvika og alhæfinga. Getur nýtt þá þekkingu til að kanna og ræða um stærðfræðileg hugtök, um tilgang og takmörk þeirra.
- Fundið, sett fram og afmarkað stærðfræðiprautir bæði í tengslum við daglegt líf og viðfangsefni stærðfræðinnar. Lagt mat á lausnirnar m.a. með það að markmiði að alhæfa út frá þeim.
- Sett upp, túlkað og gagnrýnt stærðfræðilegt líkan af raunverulegum aðstæðum. Það getur m.a. falið í sér reikning, teikningar, myndrit, jöfnur og föll.
- Fundið rök fyrir og rætt um fullyrðingar um stærðfræði, skilið og metið röksemdir sem settar eru fram af öðrum og unnið með einfaldar sannanir.

Að kunna að fara með tungumál og verkfæri stærðfræði:

Að nemendur geti:

- Sett fram og notað mismunandi framsetningu sama fyrirbæris, hvort sem um er að ræða hlutbundna, myndræna, munnlega eða algebrulega framsetningu eða með töflu og grafi.
- Lesið úr táknmáli stærðfræðinnar, notað það á merkingarbæran hátt, t.d. þýtt af daglegu máli yfir á táknmál stærðfræðinnar og skilið þær leikreglur sem gilda um meðferð þess.
- Tjáð sig um stærðfræðileg efni munnlega, skriflega og myndrænt, af nákvæmni og túlkað framsetningu annarra á stærðfræðilegu efni.
- Valið og notað margvísleg verkfæri, þar með talin tölvutækni, gert sér grein fyrir möguleikum þeirra og takmörkunum, notað þau markvisst til að rannsaka stærðfræðileg efni og sett fram niðurstöður sínar.

Vinnubrögð og beiting stærðfræði:

Að nemendur geti:

- Tekið þátt í að þróa skipulega fjölbreyttar lausnaleiðir, m.a. með notkun upplýsingatækni.
- Rannsakað, sett fram á skipulegan hátt og rökrætt með það að markmiði að alhæfa um stærðfræðileg efni.
- Undirbúið og flutt munnlegar kynningar og skrifað texta um eigin vinnu með stærðfræði, m.a. með því að nota upplýsingatækni.
- Unnið í samvinnu við aðra að lausnum stórra og smárra stærðfræðiverkefna og gefið öðrum viðbrögð, m.a. með því að spyrja markvisst.
- Tekist á við verkefni úr umhverfinu eða samfélaginu, þar sem þarf að afla upplýsinga og meta þær, finna lausnir, m.a. í tengslum við ábyrgð á eigin fjármálum, neyslu og þróun samfélagsins.
- Nýtt möguleika stærðfræðinnar til að lýsa veruleikanum og líkt eftir raunverulegum fyrirbrigðum, m.a. með notkun tölvutækni og gert sér grein fyrir hvenær slíkt er gagnlegt og við hæfi.
- Lesið stærðfræðilegan texta, skilið og tekið afstöðu til upplýsinga sem settar eru fram á táknmáli stærðfræðinnar.

Tölur og reikningur:

Að nemendur geti:

- Getur reiknað með prósentum og notað prósentureikning við verkefni úr daglegu lífi.
- Getur flokkað tölur í mismunandi talnamengi auk þess að þekkja ræðar tölur, óræðar tölur og rauntölur.
- Getur reiknað með tugveldi í verkefnum úr daglegu lífi.

- Getur reiknað með prómillum.
- Getur skrifað og reiknað með stórum og litlum tölum á staðalformi.
- Þekkir eiginleika lotubundinna tugabrota og getur breytt þeim í almenn brot.
- Getur útskýrt hvað ferningsrót af tölu er og fundið ferningsrót af tölu.
- Getur útskýrt hvað teningstala er og borið kennsl á hana.

Algebra:

Að nemendur geti:

- Getur sagt til um hvort tiltekinn punktur liggur á tiltekinni línu.
- Getur borið kennsl á línuleg föll og fundið formúlur þeirra út frá teikningum.
- Þekkir formúlu beinnar línu og getur lesið út hallatölu hennar og skurðpunkt við y-ás.
- Getur umritað formúlur og notað þær í reikningi.
- Getur séð hvort stærðir standa í réttu hlutfalli hvor við aðra og útskýrt hvað rétt hlutfall er.
- Getur fundið minnsta sameiginlega margfeldi stæða.

Rúmfræði og mælingar:

Að nemendur geti:

- Getur borið kennsl á og reiknað með hlutföllum.
- Þekkir og getur lýst þrívíðum formum.
- Getur reiknað út vegalengd, hraða og tíma, eðlismassa og gjaldeyri.
- Getur mælt og reiknað yfirborðsflatarmál þrívíðra forma.
- Getur mælt og reiknað út rúmmál þrívíðra forma.
- Getur mælt og reiknað út ummál og flatarmál algengra rúmfræðiforma.
- Getur reiknað út ummál og flatarmál hrings.
- Getur búið til gildistöflu og teiknað gröf út frá formúlu fyrir beina línu.
- Getur lýst og borið kennsl á föll.
- Getur búið til og notað töflur með raungögnum til að teikna föll í hnitakerfi.
- Getur notað réttar mælieiningar og breytt úr einni mælieiningu í aðra.
- Getur lesið af empirískum gröfum.
- Getur lesið af korti yfir tímabeltin.

Tölfræði og líkindi:

Að nemendur geti:

- Getur reiknað út líkur í einföldum verkefnum sem tengjast hversdagslegum athöfnum.
- Getur séð mismuninn á jöfnum og ójöfnum líkum.
- Getur sagt til um fjölda mögulegra útkomna tiltekins atburðar.
- Getur aðgreint háða og óháða atburði.
- Getur reiknað út fjölda mögulegra samsetninga atburða og sett gögn upp í krosstöflur og talningatré.
- Flokkað gögn í vennmynd og fundið sammengi, sniðmengi og fyllimengi.

Kennslufni

- Skali 2A og 2B
- Almenn stærðfræði II og III
- Stærðfræðiforrit og ítarefni sem fylgja Skala 2 bókunum
- Stærðfræðiforrit af vef Námsgagnastofnunar
- Þrautir, ljósrit og önnur verkefni.
- Myndbönd frá Gauta Eiríkssyni og fleirum af youtube.com.
- Stærðfræðismáforrit og efni í spjaldtölvu.
- Rasmus.is
- Þrautir, ítarefni og önnur verkefni

Kennsluhættir

Lögð er áhersla á að nemendur þjálfri með sér leikni í að takast á við viðfangsefni þar sem lausn liggur ekki í augum uppi. Nemendur verða alltaf að reyna áður en þeir biðja um aðstoð. Nemendur eiga að sýna kennara úrlausnir sínar þrátt fyrir að niðurstaða sé röng. Leiðin að niðurstöðu dæma og þrauta er það sem hjálpar kennara við að leysa vanda nemenda og leiðréttu eða bæta við þekkingu sem hann hefur nú þegar.

Innlagnir munu að einhverju leyti fara fram í formi speglaðrar kennslu. Hvatt er til samvinnu og áhersla er lögð á að nemendur sýni aðgerðir, vandi frágang og vinni skipulega.

Heimavinna er sett fyrir reglulega. Hver og einn þarf að bera ábyrgð á sínu námi með hvatningu kennara og annarra.

Erlend tungumál

Enska

Kennari

Fannar Sigurpálsson og Kristín Þóra Möller

Kennslustundafjöldi á viku

Fjórar kennslustundir á viku.

Markmið

Að nemendur:

- öðlist aukinn áhuga á tungumálinu og hvatningu til sjálfstrausts
- njóti fjölbreyttra kennsluaðferða sem styðja þá í að vera virkir í námi sínu
- þjálfist í að tileinka sér þann orðaforða sem fengist er við hverju sinni
- öðlist aukna málvitund.

Í aðalnámskrá grunnskóla frá árinu 2013 eru hæfniviðmið fyrir erlend tungumál sett upp í þremur stigum, 1. stig, 2. stig og 3. stig. Við lok 9. bekkjar eiga nemendur að hafa tileinkað sér hæfni sem

samsvarar 3. stigi. Hæfniviðmiðin skiptast í sjö þætti; hlustun, lesskilningur, samskipti, frásögn, ritun, menningarläsi og námshæfni.

Hlustun

- **Við lok grunnskóla (3. stigs) getur nemandi:**
- tileinkað sér talað mál um margvísleg málefni í kunnuglegum aðstæðum þegar framsetning er áheyrileg,
- tileinkað sér aðalatriði úr kynningum og frásögnum sem eru innan áhuga-, náms og þekkingarsviðs hans og brugðist við efni þeirra, sagt frá, unnið úr eða nýtt sér á annan hátt,
- fylgst með aðgengilegu efni í fjöl- og myndmiðlum sér til gagns og ánægju og sagt frá,
- hlustað eftir nákvæmum upplýsingum, valið úr þær sem við á og brugðist við eða unnið úr þeim.

Lesskilningur

- **Við lok grunnskóla (3. stigs) getur nemandi:**
- lesið sér til gagns og ánægju almenna texta af ýmsum toga með nokkuð fjölþættum orðaforða og valið lestraraðferð eftir eðli textans og tilgangi með lestrinum,
- • aflað sér upplýsinga úr texta, greint aðalatriði frá aukaatriðum, gert sér grein fyrir helstu niðurstöðum og nýtt sér í verkefnavinnu,
- • lesið sér til fróðleiks rauntexa, t.d. úr dagblöðum, tímaritum og netmiðlum sem fjalla um efni er varðar líf hans, aðstæður eða umhverfi, brugðist við efni þeirra og sagt frá,
- • lesið sér til gagns, ánægju og þroska smásögur og skáldsögur ætlaðar ungu fólki og myndað sér skoðanir á efni þeirra.

Samskipti

- **Við lok grunnskóla (3. stigs) getur nemandi:**
- sýnt fram á að hann er vel samræðuhæfur um kunnugleg málefni, beitir nokkuð réttu máli, eðlilegum framburði, áherslum og hrynjandi.
- tekið þátt í óformlegu spjalli um daginn og veginn um efni sem hann er vel heima í
- tekið þátt í skoðanaskiptum, fært einföld rök fyrir máli sínu og tekið tillit til sjónarmiða viðmælanda.

Frásögn

- **Við lok grunnskóla (3. stigs) getur nemandi:**
- tjáð sig áheyrilega um málefni sem hann þekkir, beitt tungumálinu af nokkurri nákvæmni hvað varðar reglur um málnotkun, framburð, áherslur, hrynjandi og orðaval,
- tjáð sig skipulega með undirbúið eða óundirbúið efni sem hann þekkir, hefur hlustað á, lesið um eða unnið með í námi sínu, sagt skoðun sína á því og brugðist við spurningum,
- flutt stutta frásögn eða kynningu um undirbúið efni.

Ritun

- **Við lok grunnskóla (3. stigs) getur nemandi:**
- skrifað lipran samfelldan texta á hnökralitlu máli um efni sem hann hefur þekkingu á, sýnt fram á góð tök á orðaforða og meginreglum málnotkunar,

- skrifað ýmsar gerðir af textum, bæði formlega og óformlega og hagað orðum sínum með lesanda í huga og í samræmi við inntak og tilgang með skrifunum,
- skrifað um eða brugðist skilmerkilega við því sem hann hefur hlustað á, séð eða lesið og fylgt ákveðnu formi textagerðar þar sem það á við,
- tjáð sig um skoðanir sínar, tilfinningar, reynslu og þekkingu,

Menningarläsi

- **Við lok grunnskóla (3. stigs) getur nemandi:**
- sýnt fram á að hann þekkir vel til mannlífs og menningar á viðkomandi málsvæði,
- sýnt fram á að hann þekkir nokkuð til innri samfélagsgerðar, hvað einkennir þjóðfélagið og það sem er efst á baugi hverju sinni,
- sýnt fram á að hann kann nokkur deili á fjölbreyttum uppruna þegnanna á viðkomandi málsvæði,
- getur greint á milli helstu afbrigða tungumálsins, t.d. hvað er danska, norska, sænska, færeyska, skoska, ameríska.

Námshæfni

- **Við lok grunnskóla (3. stigs) getur nemandi:**
- sett sér raunhæf markmið, skipulagt nám sitt á markvissan hátt og lagt mat á eigin stöðu og námsframvindu,
- beitt margvíslegum námsaðferðum sem geta komið að gagni í náminu,
- beitt á raunsæjan hátt sjálfsmati og jafningjamati í tengslum við viðfangsefni námsins og veitt sanngjarna endurgjöf,
- unnið sjálfstætt, með öðrum og undir leiðsögn og tekið tillit til þess sem aðrir hafa til málanna að leggja,
- nýtt sér öll helstu hjálpartæki, s.s. ítarefni, efni úr fjölmiðlum, orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit, tungumálaforrit og leitarforrit og umgengist þau af gagnrýni.

Kennsluefni /kennslugögn

- Verkefni frá kennara.
- Ýmis myndbönd, tónlist og fréttæfni tengd efni kennslunnar.
- Kjörbækur.
- Málfræði úr Spotlight 9 vinnubók.

Kennslutilhögun:

Unnið verður markvisst að því að efla og meta þá hæfni sem aðalnámskrá leggur til að nemendur tileinki sér. Lögð verða fyrir verkefni sem nemendur leysa, einstaklings-, hóp- og tvenndarverkefni sem miða að því veita nemendum alhliða hæfni í ensku. Talsverð áhersla verður lögð á ritun og munu nemendur skrifa ritanir reglulega yfir skólaárið sem kennari fer yfir. Menningarverkefni verða lögð fyrir á hverri önn en þá velja nemendur sér efni tengt þemanu sem þeir kynna svo fyrir kennara og samnemendum á ensku. Einnig munu nemendur horfa á myndbönd, hlusta á dægurtónlist og lesa fréttæfni líðandi stundar og vinna úr þeim verkefni. Nemendur munu lesa tvær kjörbækur og vinna verkefni tengd henni.

Málfræði verður tekin fyrir í lotum. Heimavinna er sett fyrir reglulega. Hver og einn þarf að bera ábyrgð á sínu námi með hvatningu kennara og annarra.

Danska

Kennari

Dóra Hanna Sigmarsdóttir

Kennslustundafjöldi á viku

Þrjár kennslustundir á viku.

Í aðalnámskrá grunnskóla frá árinu 2013 eru hæfniviðmið fyrir erlend tungumál sett upp í þremur stigum, 1. stig, 2. stig og 3. stig. Við lok 9. bekkjar eiga nemendur að hafa tileinkað sér hæfni sem samsvarar 2. stigi.

Viðmiðin fyrir erlend tungumál (dönsku) eru sex talsins samkvæmt aðalnámskrá grunnskóla: **1) hlustun, 2) lesskilningur, 3) samskipti, 4) frásögn, 5) ritun og 6) menningarläsi.**

Að nemendur:

- öðlist aukinn áhuga á tungumálinu og hvatningu til sjálfstrausts
- njóti fjölbreyttra kennsluaðferða sem styðja þá í að vera virkir í námi sínu
- þjálfist í að tileinka sér þann orðaforða sem fengist er við hverju sinni
- öðlist aukna málvitund.

Hæfniviðmið:

Að nemendur:

- öðlist alhliða hæfni til að nota tungumálið (dönsku)
- öðlist hæfni í að tileinka sér inntak í töluðu og rituðu máli
- fái tækifæri til að tengja inntak tungumálanámsins eigin reynslu og áhugamálum
- öðlist leikni í að beita málinu, þannig að það hæfi tilgangi og aðstæðum

Hlustun

Að nemendur geti:

- skilið í meginatriðum samtöl og viðtöl um efni viðfangsefni og hinu daglega lífi
- fylgt þræði í aðgengilegu fjölmiðlaefni og efni dægurmenningar
- hlustað eftir einstökum nákvæmum atriðum þegar þörf krefur

Lesskilningur

Að nemendur geti:

- lesið sér til gagns og ánægju auðlesna texta af ólíkum gerðum

- skilið megininntak í aðgengilegum frásögnum
- fundið lykilupplýsingar í texta
- skilið leiðbeiningar og upplýsingar er snertir daglegt líf

Samskipti

Að nemendur geti:

- tekið þátt í óformlegu spjalli um áhugamál og daglegt líf
- bjargað sér við algengar aðstæður
- notað málið sem samskiptamiðil í kennslustundum

Frásögn

Að nemendur geti:

- sagt frá reynslu, framtíðaráformum og eigin skoðunum
- greint frá og lýst einföldum atburðum og athöfnum
- flutt einfalda, undirbúna kynningu á efni er tengist náminu

Ritun

Að nemendur geti:

- skrifað mismunandi texta, sbr. dagbók og myndasögu
- sagt frá því sem þeir hafa lesið, séð eða heyrt

Menningarläsi

Að nemendur geti:

- sýnt fram á að þekkja til lykileinkenna í menningu Dana
- sýnt fram á að þekkja til siða og hefða sem ríkja í Danmörku
- áttað sig á skyldleika málsins við eigið móðurmál

Kennsluefni/kennslugögn

- Smil lesbók og verkefnabók A
- Grammatik málfræðibók og vinnuhefti
- Ýmis verkefni frá kennara
- Ýmis myndbönd, tónlist og fréttæfni tengd námsefninu
- Dejlige Danmark les- og vinnubók

Kennsluhættir:

Unnið verður að því að efla og meta þá hæfni sem aðalnámskrá leggur til að nemendur tileinki sér í dönsku. Lögð verða fyrir verkefni sem nemendur leysa, einstaklings- og hópverkefni sem miða að því styrkja nemendur í dönsku. Nokkur áhersla verður lögð á lesskilning, hlustunar- og munnlegar æfingar. Nemendur vinna með ritun og málfræði. Einnig munu nemendur horfa á kvikmyndir, myndbönd, sjónvarpsþætti, hlusta á dægurtónlist og lesa fréttæfni líðandi stundar og vinna úr þeim ýmis verkefni. Heimavinna er í samráði við kennara. Hver og einn þarf að bera ábyrgð á sínu námi með hvatningu kennara og annarra. Námsmatið er fjölbreytt og nemendur vinna ýmis verkefni tengd

efnisþáttum skólaársins, bæði einstaklings og hópverkefni. Einnig taka nemendur próf í orðaforða, hlustun og málfræði.

Samfélagsgreinar

Kennarar

Pórunn Kristjánsdóttir

Kennslustundafjöldi á viku

3 kennslustundir

Hæfniviðmið

Reynsluheimur

Umhverfi, samfélag og saga, menning: Hæfni nemandans til að skilja veruleikann.

Að nemandi geti:

- Rökrætt mikilvæg hugtök, sem notuð eru um menningar- og samfélagsmálefni.
- Greint mynstur mannglegra athafna sem móta og breyta umhverfi og búsetuskilyrðum.
- Sýnt fram á þekkingu og gagnrýna sýn á tímabil, atburði, persónur, menningartengsl og þróunarferla á ýmsum tímum, sem vísað er til í þjóðfélagssumræðu.
- Fjallað um náttúruferla sem mynda og móta land og hafa áhrif á loftslag og gróður.
- Gert sér grein fyrir hlutverki og margbreytileika fjölskyldna og gagnkvæmum áhrifum innan hennar á mismunandi tímum og menningarsvæðum
- Greint afmarkaða efnisþætti stórrar eða smárrar sögu, nálægrar eða fjarlægjar.
- Sýnt fram á skilning á eðli sjálfbærrar þróunar og þýðingu hennar fyrir umhverfi, samfélag og efnahagslíf.
- Aflað sér, hagnýtt, ígrundað og metið upplýsingar um menningar- og samfélagsmálefni, sem birtast í munnlegum flutningi, samræðum, texta og myndrænum búningi.
- Útskýrt megineinkenni gróðurfars, loftslags, vinda og hafstrauma jarðar og hvernig þessir þættir móta ólík lífsskilyrði.
- Greint og fjallað um upplýsingar á kortum og gröfum og annars konar myndum.
- Séð hvernig sagan hefur mótast af umhverfisþáttum og samfélagsskipulagi, þjóðfélagsshreyfingum og hugmyndastefnum, viljaverkum og tilviljunum.
- Útskýrt hlutverk helstu stofnana samfélagsins og uppbyggingu stjórnkerfisins og formleg tengsl Íslands við umheiminn.

Hugarheimur

Sjálfsmynd: Hæfni nemanda til að átta sig á sjálfum sér og öðrum.

Að nemandi geti:

- Gert sér grein fyrir eigin styrkleikum og veikleikum og tekið ákvarðanir á grunni þeirrar sjálfsþekkingar.
- Vegið og metið áhrif fyrirmynda og staðalmynda á mótun sjálfsmyndar og hefur áráði til að móta eigin ímynd, lífsstíl og lífsskoðun á sjálfstæðan og ábyrgan hátt.
- Greint jákvæð og neikvæð áreiti og staðist þrýsting, sem stefnir heilsu og velferð fólks í voða.
- Sett sér markmið og framtíðaráætlun, til að stefna að í framtíðinni í samræmi við eigin styrkleika og áhuga.
- Beitt hugtökunum kyn, kynhneigð og kynhlutverk og útskýrt hvaða hlutverki þau þjóna í kyngervi einstaklinga og sjálfsmynd.
- Lýst margbreytileika tilfinninga og bent á víxlverkun tilfinninga, hugsunar, hegðunar og samskipta.
- Gert sér grein fyrir jafngildi sínu og annarra manna og útskýrt fyrir öðru fólki mikilvægi þess.

Félagsheimur

Samskipti: Hæfni nemanda til að mynda og þróa tengsl sín við aðra

Að nemandi geti:

- Tekið sjálfstæðan þátt í lýðræðislegu samstarfi og samræðu.
- Rökrætt gildi jafnréttis og mannréttinda á öllum sviðum samfélagsins og þekki almenn ákvæði um mannréttindi.
- Útskýrt með dæmum margbreytileika mannlífsins og ólíkan bakgrunn fólks, borið virðingu fyrir frelsi fólks til mismunandi trúar, lífsgilda, skoðana og lífshátta.
- Sýnt sjálfsaga, sjálfstraust og virðingu í margvíslegum samskiptum og samstarfi við ólíka einstaklinga.
- Komið þekkingu sinni og viðhorfum á framfæri með fjölbreyttum og markvissum hætti, einn sér og í samstarfi við aðra.
- Ígrundað eigin getu til aðgerða og gert sér grein fyrir afleiðingum gerða sinna eða aðgerðaleyfis.
- Sinnt velferð og hag samferðafólks síns.

Kennsluhættir

Efnistöð í 9.bekk er saga, landafræði, sjálfsmyndin, upprifjun í trúarbragðafræði, kynvitund, lýðræðislegt samstarf og hagnýt vinnubrögð auk þess að fjalla ítarlega um Heimsmarkmið sameinuðu þjóðanna. Saga 20.aldar er tengd við atburði líðandi stundar og landafræði við búsetu og hegðun mannsins í samfélaginu. Stuðst er við kennslubækurnar Styrjaldir og kreppa, Um víða veröld, heimsálfur, hefti um trúarbrögðin frá Menntamálastofnun auk ítarefnis frá kennara og efnis á netinu og kennsluefni á vef félags Sameinuðu þjóðanna. Tækifæri til náms eru gripin þegar við á, nám í samfélagsfræði er lifandi nám. Kennarar í samfélagsfræði og náttúrufræði reyna eftir bestu getu að samþætta námsgreinarnar þegar við á.

Miðað er við að nemandi á unglingastigi hafi snert á flestum hæfniviðmiðum 8.-10.bekkjara.

Náttúrugreinar

Kennari

Aðalheiður Hanna Björnsdóttir.

Kennslustundafjöldi á viku

3 kennslustundir á viku

Hæfniviðmið um verklag

Geta til aðgerða

Að nemandi geti:

- greint hvernig þættir eins og tæknistig, þekking, kostnaður og grunnkerfi samfélagsins hafa áhrif á hvaða lausn viðfangsefna er valin hverju sinni.

Geta til aðgerða

Að nemandi geti:

- Tekið þátt í skipulagi og unnið eftir verk- og tímaáætlun hóps við að hanna umhverfi, hlut eða kerfi.

Gildi og hlutverk vísinda og tækni

Að nemandi geti:

- metið gildi þess að upplýsingum um vísinda og tækniþróun sé miðlað á skýran hátt.
- beitt algengustu hugtökum og heitum í náttúrugreinum unglingastigsins.
- unnið með samþætt viðfangsefni með vinnubrögðum náttúrugreina og tekið gagnrýna afstöðu til siðferðilegra þátta tengdum náttúru, umhverfi, samfélagi og tækni.

Vinnubrögð og færni

Að nemandi geti:

- framkvæmt og útskýrt sérhannaðar eða eigin athuganir úti og inni.
- lesið texta um náttúrufræði sér til gagns, umorðað hann og túlkað myndefni honum tengt.
- aflað sér upplýsinga um náttúruvísindi úr heimildum á íslensku og erlendum málum.
- beitt vísindalegum vinnubrögðum, s.s. tilraunum og athugunum á gagnrýninn hátt, við öflun upplýsinga innan náttúruvísinda.
- kannað áreiðanleika heimilda með því að nota hand- og fræðibækur, netið og aðrar upplýsingaveitur.
- gefið skýringar á og rökrætt valið efni úr athugunum og heimildum.
- dregið ályktanir af gögnum og gefið ólíkar skýringar með því að nota ólík sjónarhorn.

Ábyrgð á umhverfinu

Að nemandi geti:

- rætt af skilningi eigin lífssýn og ábyrgð innan samfélags og tekið dæmi úr eigin lífi.

Hæfniviðmið um viðfangsefni

Að búa á jörðinni

Að nemandi geti:

- gert grein fyrir stöðu jarðar í himingeimnum og áhrifum hennar á líf á jörðu.
- rætt um notkun gervihnatta í samskiptum manna, rannsóknir og álitamál þeim tengdum.

Lífsskilyrði manna

Að nemandi geti:

- útskýrt hlutverk helstu líffæra og líffærakerfa mannlíkamans, gerðir frumna, líffæri þeirra og starfsemi.
- útskýrt hvernig einstaklingur getur stuðlað að eigin velferð með ábyrgri neyslu og hegðun.
- útskýrt hvað einkennir lífsskilyrði manna og hvað felst í því að taka ábyrgð á eigin heilsu.
- útskýrt hvernig fóstur verður til og þroskast, hvað felst í ábyrgri kynhegðun og rætt eigin ábyrgð á líkamlegu og andlegu heilbrigði, bæði sín og annarra.

Náttúra Íslands

Að nemandi geti:

- lýst ólíkum leiðum við framleiðslu, dreifingu og nýtingu orku á Íslandi.

Heilbrigði umhverfisins

Að nemandi geti:

- gert grein fyrir verndun og nýtingu náttúruauðlinda í tengslum við sjálfbæra þróun.
- Rætt á gagnrýninn hátt framleiðslu, flutning og förgun efna.
- útskýrt krafta sem verka í daglegu lífi manna.

Samspil vísinda, tækni og þróunar í samfélaginu

Að nemandi geti:

- fjallað á gagnrýninn hátt um aukaefni í mat og aðferðir til að auka geymsluþol matvæla
- útskýrt mismunandi tegundir geislunar og hvernig þær eru notaðar í fjarskiptum og lækningum

- skýrt tengsl mannfjöldaþróunar við framleiðslu og dreifingu matvæla og þátt líftækninnar í þeim tengslum

Kennsluefni/kennslugögn

Mannslíkaminn og Eðlisfræði II, ásamt efni frá kennara.

Kennsluhættir

Efnistöð í 9. bekk eru mannslíkaminn, þar undir frumur, vefir, líffæri, líffærakerfi og virkni þeirra, einnig kynfræðsla, og vímuefnaforvarnir. Í eðlisfræði eru það kraftur, hreyfing, orka, afl, þrýstingur og geislar. Farið er yfir efnið í tímum og vísað í bækur, glærur, myndbönd og annað efni til stuðnings. Lögð verða fyrir verkefni sem nemendur leysa, einstaklingslega, í para eða hópavinnu. Þannig er unnið markvisst að því að efla og meta þá hæfni sem aðalnámskrá leggur til að nemendur tileinki sér, bæði viðfangsefni og verklag í náttúrugreinum. Heimavinna er sett fyrir reglulega. Kennarar í náttúrufræði og samfélagsfræði reyna eftir bestu getu að samþætta námsgreinar þegar við á.

Skólaíþróttir

Íþróttir

Kennarar

Freyr Brynjarsson og Jón Ásgeir Þorvaldsson

Kennslustundafjöldi á viku

2 kennslustundir á viku.

Hæfniviðmið:

Að nemendur geti:

- gert æfingar sem reyna á loftháð og loftfirrt þol.
- gert liðleikaæfingar sem reyna á hreyfividd og hreyfigetu, sýnt útfærslu flókinna hreyfinga þannig að þær renni vel saman, gert rytmískar æfingar og fylgi takti.
- skilið mikilvægi virðingar og góðrar framkomu til að efla liðsandann og skilið mikilvægi góðrar ástundunar, sjálfsaga, sjálfstæðra vinnubragða, samvinnu og tillitsemi í tengslum við góðan árangur í íþróttum.
- rætt eigin ábyrgð á líkamlegu og andlegu heilbrigði bæði sínu eigin og annarra.
- sótt og nýtt sér upplýsingar við alhliða heilsurækt og mat á eigin heilsu.
- sýnt ábyrgð í útvist. Skýrt tákni korta, tekið stefnu með áttavita og ratað um landsvæði eftir korti.

Kennsluefni/kennslugögn

Fjölbreyttir íþróttatímar sem innihalda m.a. ýmsar leikfimiæfingar og leiki.

Nemendum er skylt að koma með leikfimi föt (stuttbuxur og stuttermabol). Æskilegt er að nemendur komi með handklæði í hvern tíma og fari í sturtu að honum loknum. Nemendur eiga að vera í innanhúss íþróttaskóm í íþróttahúsi. Notuð eru stór og smá áhöld til íþróttaiðkunar.

Námsmat

Metið er frumkvæði nemanda, hæfni þeirra til að nota þekkingu og leikni í tímum og beita gagnrýninni hugsun. Nemendur þurfa að sýna öðrum virðingu og góða framkomu. Nemendur þurfa að vinna sjálfstætt, í samstarfi við aðra og undir leiðsögn. Einnig er skoðað hæfni nemenda til að bera ábyrgð á sínu námi. Námsmat kemur fram að hausti og vori sem framvinda að hæfnimarkmiðum 10. bekkjar.

Þau próf sem lögð eru fyrir nemendur eru eftirfarandi á haust- og vorönn:

Þol, styrkur og snerpa:

Þolpróf, sippa, langstökk án atrennu og fittnesgrip.

Einnig gildir frumkvæði og framkoma, sjálfstæði og ábyrgð.

Við námsmat er notast við hæfniviðmið sem eru skilgreind hér að neðan:

Námsmat
Líkamsvitund, leikni og afkastageta <ul style="list-style-type: none">- nýtt sér stöðluð próf til að meta þrek og hreysti, lipurð og samhæfingu,- gert æfingar sem reyna á loftháð og loftfirrt þol,- sýnt og framkvæmt styrktaræfingar sem reyna á hámarksgetu og úthald í kyrrstöðu og hreyfingu,
Félagslegir þættir <ul style="list-style-type: none">- skilið mikilvægi virðingar og góðrar framkomu til að efla liðsandann og skilið mikilvægi góðrar ástundunar, sjálfsaga, sjálfstæðra vinnubragða, samvinnu og tillitsemi í tengslum
Heilsa og efling þekkingar <ul style="list-style-type: none">- sett sér skammtíma- og langtímamarkmið í íþróttum og heilsurækt, gert og framkvæmt eigin þjálfunaráætlun á grundvelli niðurstaðna prófa,
Öryggis- og skipulagsreglur <ul style="list-style-type: none">- tekið ákvarðanir á grundvelli öryggis- og umgengisreglna og brugðist við óvæntum aðstæðum.

Nemendur fá umsögn að vori og umsögn ásamt bókstaf að hausti eftir frammistöðu. Nemendur fá vitnisburð í lok skólaárs með árangri úr prófum sem þeir hafa tekið á skólaárinu.

Sund

Kennarar

Freyr Brynjarsson og Jóhanna Ingvarsdóttir

Hæfniviðmið:

Að nemendur

- upplifi sund sem skemmtilega og jákvæða líkamsrækt og fái æfingar við sitt hæfi
- geti synt allar sundaðferðir
- geti bjargað sér og öðrum úr vatnsháska og læri helstu öryggisatriði sundstað
- Hafi sundiðkun að leiðarljósi til að bæta almennt líkamshreysti og þrek

Markmið

Að nemandi:

- geti synt 500 m þolsund, viðstöðulaust.
- geti synt 50 metra fatasund eftir stungu/hopp af bakka og geti troðið marvaða og afklæðst á sundi.
- geti kafað 8-10 metra í fötum.
- geti synt 50 metra skriðsund, metið út frá tímatöku.
- geti synt 50 metra bringusund, metið út frá tímatöku.
- geti synt 50 metra baksund, metið út frá tímatöku.
- geti synt 25 m flugsund, metið út frá tímatöku.

Kennsluefni/ Kennslugögn

Sundgleraugu, núðlur, flár, blöðkur, kafhringir, mörk, flotkörfur, flotdýnur, prik og boltar. Einnig áhöld sem eru notuð við björgun í vatni.

Kennsluhættir

Verkleg kennsla, sýnikennsla, einstaklingsvinna og hópavinna. Æfingar sem eiga að auka færni í öllum sundaðferðum ásamt því að auka styrk, þrek og þol nemenda. Mikil áhersla er lögð á björgun úr vatni. Nemendur skulu mæta með sundföt, handklæði og sundgleraugu í hvern tíma.

Námsmat

Nemendur verða metnir út frá færni, umgengni, framförum og áhuga. Einnig þurfa nemendur að geta unnið með öðrum, sýnt jákvætt viðhorf og tekið leiðsögn. Sundfærni nemenda er metin jafnt og þétt allt skólaárið. Námsmat kemur fram að hausti og vori sem framvinda að hæfnimarkmiðum 10. bekkjar.

Vinnustundir

Kennarar

Aðalheiður Hanna Björnsdóttir, Fannar Sigurpálsson, Haraldur Haraldsson, Heiða Björg Árnadóttir, Kristín Þóra Möller, Rannveig Kristín Richter og Þórunn Kristjánsdóttir.

Kennslustundafjöldi á viku

2 kennslustundir

Íslenska, stærðfræði, enska, danska, náttúrufræði og samfélagsfræði

Nemendum á unglíngastigi er boðið upp á tvær kennslustundir á viku þar sem þeir geta leitað sér aðstoðar við nám / heimanám í ofangreindum faggreinum. Þetta er gert til að auka frelsi nemenda og ábyrgð á eigin námi sem og að koma til móts við sérþarfir nemenda.

Þannig er stuðlað að eftirfarandi þáttum í lykilhæfni aðalnámskrá grunnskóla, að nemandi við lok 10. bekkjar geti:

- tekið frumkvæði í námi sínu og verið sjálfstæður og ábyrgur í vinnubrögðum
- gert sér grein fyrir hvernig hann getur hagnýtt sterkar hliðar sínar á skapandi hátt í námi og haft skýra sjálfsmynd
- sett sér raunhæf markmið um frammistöðu og framvindu eigin náms, unnið eftir þeim og lagt mat á hvernig til hefur tekist
- skipulagt og borið ábyrgð á eigin námi með hliðsjón af hæfniviðmiðum aðalnámskrár, skipulagt og endurskoðað með tilliti til mats á árangri

Kennsluhættir

Nemandi mætir í þá faggrein/stofu sem tilgreind hefur verið og sem nemandi vill vinna að. Kennarar skrá mætingu. Nemendur vinna í eigin efni og/eða fá efni frá kennara eftir þörfum.

Námsmat í 9. bekk

Í 9. bekk er námsframvinda nemenda metin með; „*góð framvinda*“, „*hæg framvinda*“ og „*í hættu að ná ekki*“. Framvinda gefur til kynna stöðu nemenda í tilteknu fagi, tekið er mið af námsmati í einstökum verkefnum, verkefnaskilum, prófum og þátttöku.

Með *góðri framvindu* er átt við að nemandi sé að skila verkefnum, ná hæfniviðmiðum og sýna almennan góðan árangur jafnt og þétt yfir misserið.

Með *hægri framvindu* er átt við að nemandi skili verkefnum, nái lágmarks hæfniviðmiðum og sýni nokkuð góðan árangur yfir misserið.

Með *í hættu að ná ekki* er átt við að nemandi skili fáum eða engum verkefnum, nái fáum eða engum hæfniviðmiðum og þurfa að huga betur að námi sínu.

Nemendum og foreldrum er bent á að kynna sér hæfni- og matsviðmið á Mentor en þar er hægt að fylgjast með framvindu námsins.